

FSPOS

Finansiella Sektorns Privat-
Offentliga Samverkan

Betalningsflöden i utländsk valuta - Så funkar det!

Arbetsgruppen Betalningsförmedling

Version 1.0 april 2013

Sammanfattning

Den finansiella sektorns privat-offentliga samverkan (FSPOS) genomförde under 2009 projektet "*Transaktionsflöden i betalningsväsendets kärna*". Syftet med projektet var att i ett första steg kartlägga särskilt utpekade transaktionsflöden med målet att skapa beskrivande processkartor för flödena av betalningar och betalningsinformation mellan berörda aktörer för vissa betalningstyper. I ett nästa steg identifierades även direkta och indirekta beroendeförhållanden och riskfaktorer i flödena, varpå sårbarheter identifierades och förslag på förbättringsåtgärder togs fram för att ytterligare stärka och harmonisera krisberedskapen.

Under hösten 2011 identifierades ytterligare behov av att skapa en gemensam förståelse även för vissa utvalda transaktionsflöden i utländsk valuta. Mot bakgrund av detta inledde AG Betalning under 2012 projektet "*Transaktionsflöden i utländsk valuta*". I ett första steg har kartläggningen fokuserat på ett antal utvalda flöden i euro samt danska och norska kronor.

De tolv kartlagda transaktionsflödena utgörs av:

1. Utlandsbetalning via Nostro-konto (Internationell)
2. Utökad intradagskredit via Scandinavian Cash Pool (Internationell)
3. TARGET2-flöde, bank-bank (Internationell)
4. Leverantörsbetalning via Bankgirosystemet (Domestik)
5. Aktieutdelning (Domestik)
6. Värdepappershandel, köp (Domestik)
7. Utbetalning via korrespondentbank (Internationell)
8. Värdepappershandel via depåbank, köp (Internationell)
9. EBA-flöde EURO1, bank-bank (Internationell)
10. EBA-flöde EURO1, kundbetalning (Internationell)
11. EU betalning SEPA Step2, kundbetalning (Internationell)
12. Utökad intradagskredit via Euro Cash Pool (Internationell)

Kartläggningen har skett genom arbetsmöten och intervjuer med representanter från finanssektorn med tonvikt på de organisationer som deltar i AG Betalning. Deltagande organisationer i AG Betalning är: Euroclear Sweden, Handelsbanken, Nordea, SEB, Swedbank, Riksbanken och Riksgälden. Kompletterande intervjuer och möten har även genomförts med Bankgirot.

Denna rapport redovisar den första delen av projektet. Den andra delen av projektet, Sårbarheter och Åtgärdsförslag återfinns i separat bilaga som är klassificerad som GUL INFORMATION.

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING	2
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	3
INLEDNING	4
BAKGRUND	4
SYFTE OCH MÅL.....	4
UTVALDA TRANSAKTIONSFLÖDEN.....	4
METOD	5
VEM SKA ANVÄNDA PROCESSKARTORNA?	5
HUR SKA PROCESSKARTORNA ANVÄNDAS?.....	5
AVGRÄNSNINGAR	5
BEGREPP	6
TRANSAKTIONSFLÖDEN	7
ANVÄNDARINSTRUKTION	7
PROCESSKARTOR MED TILLHÖRANDE TEXT	9
<i>Transaktionsflöden tillämpliga på samtliga utländska valutor .....</i>	<i>9</i>
1a. Mellan banker med kontorelation.....	10
1b. Mellan banker med samma korrespondentbank	11
1c. Mellan banker som saknar kontorelation och har olika korrespondentbanker.....	13
<i>Transaktionsflöden i NOK och DKK .....</i>	<i>15</i>
2. Utökad intradagskredit via Scandinavian Cash Pool (SCP).....	15
Clearing och Avveckling i NOK och DKK.....	17
<i>Transaktionsflöden i EUR.....</i>	<i>19</i>
3. TARGET2-flöde, bank-bank (Internationell).....	19
4. Leverantörsbetalning via Bankgirosystemet (Domestik)	21
5. Aktieutdelning (Domestik)	23
6. Värdepappershandel, köp (Domestik)	26
7. Utbetalning via korrespondentbank (Internationell).....	28
8. Värdepappershandel via depåbank, köp (Internationell)	30
9. EBA-flöde EURO1, bank-bank (Internationell)	31
10. EBA-flöde EURO1, kundbetalning (Internationell).....	33
11. SEPA-betalning STEP2, kundbetalning (Internationell).....	35
12. Utökad intradagskredit via Euro Cash Pool (ECP)	37
AKTÖRER OCH SYSTEM	39
ÖVERGRIPANDE	39
NORSKA OCH DANSKA.....	39
EUROPEISKA.....	41

Inledning

Bakgrund

Den finansiella sektorns privat-offentliga samverkan (FSPOS) bildades år 2005 och består av både privata och offentliga aktörer från den finansiella sektorn i Sverige. Medlemmarna är banker, försäkringsbolag, fondkommissionärer, Euroclear Sweden, BGC, NASDAQ OMX, Riksgäldskontoret, Försäkringskassan, Riksbanken samt Finansinspektionen.

FSPOS Arbetsgrupp Betalningsförmedling (AG Betalning) identifierade under 2009 ett behov av att skapa en gemensam förståelse för hur transaktionsflöden mellan aktörerna i betalningsväsendets kärna ser ut. Detta behov utmynnade då i en utredning och projektet "*Transaktionsflöden i betalningsväsendets kärna*". Syftet med projektet var att i ett första steg kartlägga särskilt utpekade transaktionsflöden med målet att skapa beskrivande processkartor för flödena av betalningar och betalningsinformation mellan berörda aktörer för vissa betalningstyper i SEK. I ett nästa steg identifierades även direkta och indirekta beroendeförhållanden och riskfaktorer i flödena, varpå sårbarheter identifierades och förslag på förbättringsåtgärder togs fram för att ytterligare stärka och harmonisera krisberedskapen.

Under hösten 2011 identifierades behov av att skapa en gemensam förståelse även för vissa utvalda transaktionsflöden i utländsk valuta. Mot bakgrund av detta inledde AG Betalning under 2012 projektet "*Transaktionsflöden i utländsk valuta*".

Syfte och mål

Syftet med projektet har varit att i ett första steg kartlägga särskilt utpekade transaktionsflöden i utländsk valuta. Målet med projektet har varit att skapa beskrivande processkartor för flödena av betalningar och betalningsinformation mellan berörda aktörer för vissa betalningstyper.

Utvalda transaktionsflöden

AG Betalning har för denna kartläggning valt ut tolv transaktionsflöden. Urvalet gjordes utifrån att transaktionsflödena skulle vara viktiga från likväl ett kund- som ett bankperspektiv samt att de skulle skildra olika typer av flöden mellan olika aktörer i sektorn. Tre av flödena är domestika medan nio stycken är internationella flöden.

De tolv transaktionsflödena utgörs av:

1. Utlandsbetalning via Nostro-konto (Internationell)
2. Utökad intradagskredit via Scandinavian Cash Pool (Internationell)
3. TARGET2-flöde, bank-bank (Internationell)
4. Leverantörsbetalning via Bankgirosystemet (Domestik)
5. Aktieutdelning (Domestik)
6. Värdepappershandel, köp (Domestik)
7. Utbetalning via korrespondentbank (Internationell)
8. Värdepappershandel via depåbank, köp (Internationell)
9. EBA-flöde EURO1, bank-bank (Internationell)
10. EBA-flöde EURO1, kundbetalning (Internationell)
11. EU betalning SEPA Step2, kundbetalning (Internationell)
12. Utökad intradagskredit via Euro Cash Pool (Internationell)

Metod

Kartläggningen har skett genom arbetsmöten och intervjuer med representanter från finanssektorn med tonvikt på de organisationer som deltar i AG Betalning. Deltagande organisationer i AG Betalning: Euroclear Sweden, Handelsbanken, Nordea, SEB, Swedbank, Riksbanken och Riksgälden. Kompletterande intervjuer och möten har även genomförts med Bankgirot.

Vem ska använda processkartorna?

Tanken är att personer inom de organisationer som ingår i betalningsväsendets kärna ska kunna använda processkartorna för att skapa en gemensam förståelse och kunna föra diskussioner utifrån en gemensam grund. Organisationerna ska även kunna använda materialet för att utbilda i de olika transaktionsflöden som utförs inom systemen.

Hur ska processkartorna användas?

Processkartorna beskriver på ett övergripande sätt ett urval av transaktioner i finanssystemet. Enskilda organisationer kan komplettera dessa processkartor med organisationsspecifik information innan de används som internt utbildningsmaterial.

Avgränsningar

Generaliserbarhet

Processkartorna är så pass generella att de, i de fall det finns flera parallella aktörer, inte tar hänsyn till enskilda aktörers särskilda förutsättningar och tillvägagångssätt.

Stopptider

Olika typer av stopptider förekommer beroende på vilken typ av transaktionsflöde som avses. Ett antal olika stopptider finns per dag, dvs. vid dessa stopptider skickar banken sina transaktioner till andra banker. För att uppdragen ska genomföras på vald dag och tidpunkt måste de vara godkända stängda innan stopptiden. I processkartorna anges inga specifika stopptider för transaktionsflöden.

Transaktionsflöden

Enbart transaktionsflöden som enligt gällande affärsavtal kan anses som normala förfaranden behandlas i dessa processkartor, inte redundanslösningar.

Begrepp

"Avveckling" avser överföring av likvid mellan två parter i syfte att lösa deras förpliktelser mot varandra.

"Betaling" avser en bokföring, en debitering på ett konto och en kreditering på ett annat. I dessa transaktionsflöden kategoriseras även ett betalningsuppdrag som betaling då det leder fram till en bokföring.

"Clearing" avser sammanställning och redovisning av två parter ömsesidiga förpliktelser mot varandra.

"Depåbank" En depåbank är en finansiell institution som är ansvarig för att hålla och säkra de olika tillgångarna i ett investmentbolag. Tillgångarna kan innefatta någon typ av säkerhet, inbegripet aktier eller obligationer. Banker av denna typ tillhandahåller tjänster till investerare.

"Information" avser en överföring eller tillgängliggörande av information, som är relaterad till betalningen, exempelvis en avstämning, ett underlag eller en kontroll relaterad till betalningen.

"Korrespondentbank"

En korrespondentbank är en bank i utlandet med vilken en svensk bank har nära och fortlöpande förbindelser.

"Transaktioner" avser här ett samlingsnamn för betalningar, inklusive likvidavveckling och betalningsinformation.

"Emittent" avser här den aktör som ger/säljer ut nya aktier eller andra värdepapper.

Transaktionsflöden

Användarinstruktion

Y-axel: Skildrar aktörer som ingår i transaktionsflödet

X-axel: Skildrar inom vilken tidssekvens en viss händelse sker

Cirkel = initiering av process

Numrerad rektangel = Händelse

Dubbel rektangel = Betalning från ett konto till ett annat inom en och samma organisation

Svart rektangel = slut på del av flöde

Pil = Överföring av information eller betalning, internt inom en aktör eller mellan olika aktörer

I = Information relaterad till den betalning som transaktionsflödet beskriver

B = En betalning sker inom ramen för det beskrivna transaktionsflödet

Sekventiell beskrivning

Processkartorna beskriver transaktionsflödena sekventiellt. Med det menas att händelser som sker simultant ligger på samma vertikala axel. Om en händelse sker efter att det har gått en viss tid, kort eller lång, placeras den längre till höger i processkartorna.

Förklarande text

Varje transaktionsflöde föregås av en förklarande text som stegvis skildrar de enskilda händelserna som transaktionsflödet består av. Varje textstycke beskriver en specifik händelse samt vad som sker innan flödet når nästa händelse. Händelserna är numrerade i kronologisk ordning både i processkartorna och i den beskrivande texten.

Typexempel

Varje transaktionsflöde beskrivs med hjälp av ett eller flera typexempel. Förutsättningar för dessa typexempel anges i den ruta som inleder respektive flödestext. Det kan finnas andra varianter och exemplet som behandlas är att betrakta som en konkretisering av transaktionsflödet, inte som en absolut sanning.

Transaktionsflödets början och slut

Det är inte möjligt att helt och hållet avgränsa ett transaktionsflöde från andra transaktionsflöden inom finanssektorn. För att en betalning ska kunna genomföras måste en mängd förutsättningar i form av andra transaktionsflöden fungera.

Förkortningar

ES Euroclear Sweden (f.d. VPC)

SWIFT Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication

Fler begrepp som är vanligt förekommande i anslutning till de utvalda transaktionsflödena återfinns i avsnittet Aktörer och Infrastruktur.

Processkartor med tillhörande text

Transaktionsflöden tillämpliga på samtliga utländska valutor

Utlandsbetalning via Nostro-konto kan användas för samtliga utländska valutor. Det finns tre varianter av detta flöde:

- a. mellan banker med kontorelation,
- b. mellan banker utan kontorelation men som använder samma korrespondentbank,
- c. mellan banker utan kontorelation samt med olika korrespondentbanker.

För EUR används dock vanligtvis EBA-flöde EURO1 (flöde 9 och 10), SEPA Step2 (flöde 11) och Target2 (flöde 3) istället.

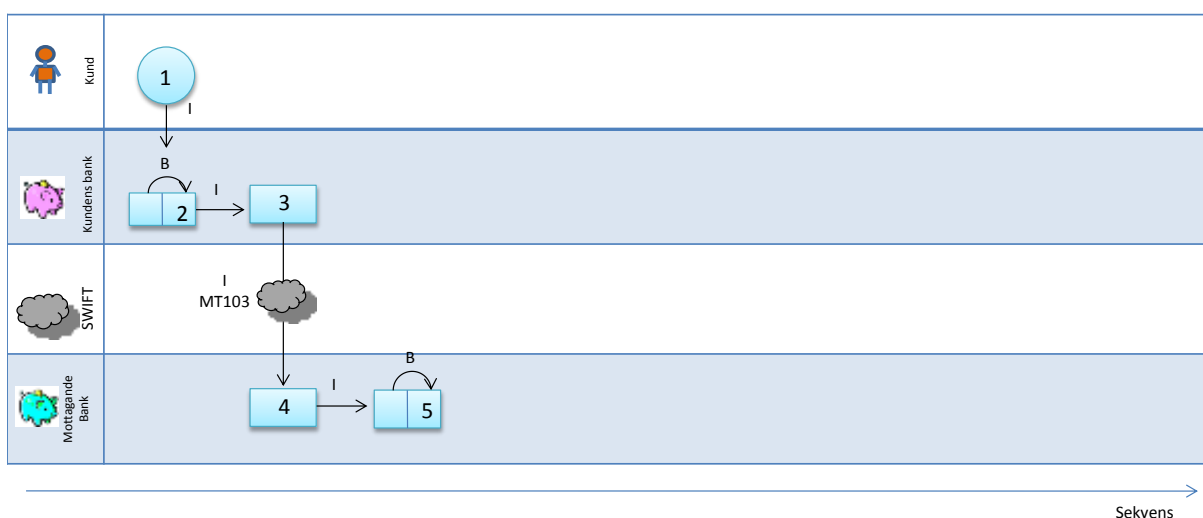
I flödena är tiden till dess mottagarbanken tar emot betalningen vanligtvis mellan 0-2 dagar. Detta varierar dock mellan olika länder och valutor.

1a. Mellan banker med kontorelation

Exemplet beskriver en betalning mellan en Kund med konto i en svensk bank och en mottagare med konto i en utländsk bank. Kundens och Mottagarens banker har en kontorelation.

1. En kund i en svensk bank vill skicka en betalning i utländsk valuta till en kund i utlandet och ger uppdraget till sin bank.
2. Registrering av betalning sker hos Kundens bank i Sverige. Kundens konto hos banken debiteras.
3. Kundens bank initierar ett meddelande (MT103) via SWIFT ställt till Mottagande bank med instruktioner om att en kund i Mottagande bank kommer att få en insättning samt hur den Mottagande banken kommer att krediteras.
4. Mottagande bank tar emot betalningsmeddelandet.
5. Mottagande bank debiterar avsändande banks konto som hålls hos mottagande bank samt krediterar mottagarens konto.

Processkarta Nostroflöde – mellan banker med kontorelation (1a)

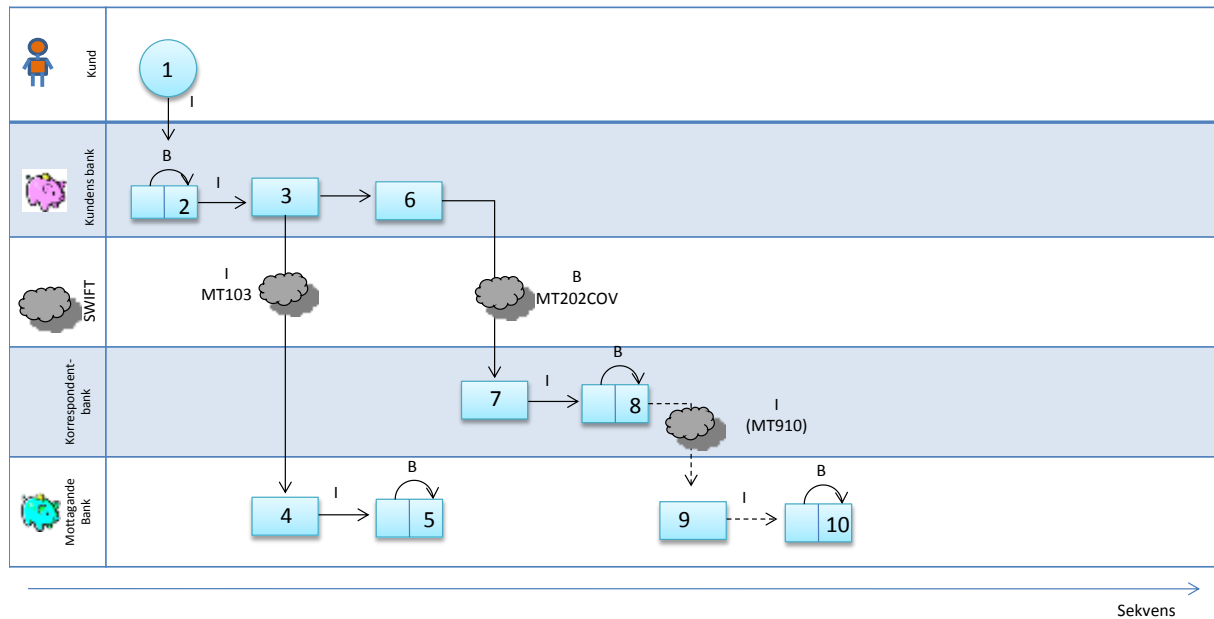

1b. Mellan banker med samma korrespondentbank

Exemplet beskriver en betalning mellan en Kund med konto i en svensk bank och en mottagare med konto i en utländsk bank. Kundens och Mottagarens banker har ingen kontorelation men använder samma korrespondentbank för transaktionen.

1. En kund i en svensk bank vill skicka en betalning till en kund i utlandet och ger uppdraget till sin bank.
2. Registrering av betalning sker hos Kundens bank i Sverige. Kundens konto hos banken debiteras.
3. Kundens bank initierar ett meddelande (MT103) via SWIFT ställt till Mottagande bank med instruktioner om att en kund i Mottagande bank kommer att få en insättning samt hur den Mottagande banken kommer att krediteras.
4. Mottagande bank tar emot informationsmeddelandet.
5. Mottagande bank väljer att kreditera betalningsmottagaren på uppdrag av instruktionen (MT103) alternativt inväntar betalningsbekräftelse (se steg 9-10).
6. Kundens bank initierar ett avvecklingsmeddelande (MT202COV) via SWIFT ställt till Korrespondentbanken.
7. Korrespondentbanken tar emot betalningen.
8. Korrespondentbanken debiterar Kundens banks Nostro-konto samt krediterar Mottagande banks konto. Korrespondentbanken kan på uppmaning av Mottagande bank skicka en betalningsbekräftelse (MT910) via SWIFT till Mottagande bank med information om att de blivit krediterade.
9. Mottagande bank tar emot betalningsbekräftelsen (i de fall korrespondentbanken väljer att skicka en sådan).
10. Mottagande bank krediterar betalningsmottagaren (om den inte redan krediterats på uppdrag av MT103, se steg 5).

Processkarta Nostroflöde – mellan banker med samma korrespondentbank (1b):

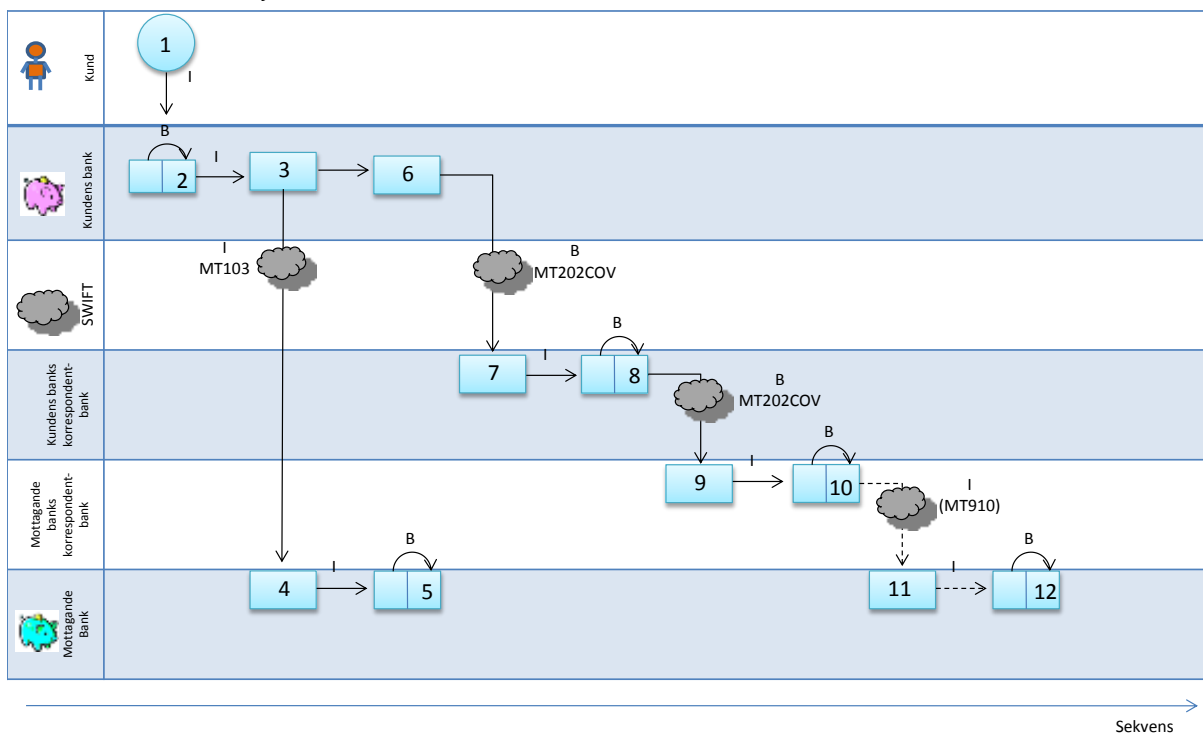
1c. Mellan banker som saknar kontorelation och har olika korrespondentbanker

Exemplet beskriver en betalning mellan en Kund med konto i en svensk bank och en mottagare med konto i en utländsk bank. Kundens och Mottagarens banker har ingen kontorelation och använder olika korrespondentbanker för transaktionen.

1. En kund i en svensk bank vill skicka en betalning till en kund i utlandet och ger uppdraget till sin bank.
2. Registrering av betalning sker hos Kundens bank i Sverige. Kundens konto hos banken debiteras.
3. Kundens bank initierar ett meddelande (MT103) via SWIFT ställt till Mottagande bank med instruktioner om att en kund i Mottagande bank kommer att få en insättning samt hur den Mottagande banken kommer att krediteras.
4. Mottagande bank tar emot informationsmeddelandet.
5. Mottagande bank väljer att kreditera betalningsmottagaren på uppdrag av instruktionen (MT103) alternativt inväntar betalningsbekräftelse (se steg 9-10).
6. Kundens bank initierar ett avvecklingsmeddelande (MT202COV) via SWIFT ställt till sin Korrespondentbank (Kundens banks korrespondentbank).
7. Korrespondentbanken tar emot betalningen.
8. Korrespondentbanken debiterar Kundens banks Nostro-konto och skickar betalningen vidare via SWIFT till Mottagande banks korrespondentbank för valutan i fråga.
9. Mottagande banks korrespondentbank tar emot betalningen.
10. Korrespondentbanken krediterar Mottagande banks konto samt kan på uppmaning av Mottagande bank skicka en betalningsbekräftelse (MT910) via SWIFT till Mottagande bank med information om att de blivit krediterade.

11. Mottagande bank tar emot betalningsbekräftelsen (i de fall Mottagande banks korrespondentbank väljer att skicka en sådan).
12. Mottagande bank krediterar betalningsmottagaren (om den inte redan krediterats på uppdrag av MT103, se steg 5).

Processkarta Nostroflöde – mellan banker med kontorelation (1c)

Transaktionsflöden i NOK och DKK

I följande finns flödet utökad intradagskredit via Scandinavian Cash Pool beskrivet. Utlandsbetalning via Nostro-konto (se flöde 1a-c) är också tillämpligt på NOK och DKK.

2. Utökad intradagskredit via Scandinavian Cash Pool (SCP)

Exemplet beskriver en bank i Norge eller Danmark som vill överföra likviditet med hjälp av Scandinavian Cash Pool (SCP) till sin bank i Sverige. Lösningen förutsätter att institutet som vill utnyttja SCP är deltagare i RTGS-systemet i det land den önskar pantsätta centralbankspengar samt har avtal med centralbankerna.

1. En norsk eller dansk bank vill överföra likviditet via Scandinavian Cash Pool (SCP) till samma bank i Sverige. Banken pantsätter centralbankspengar till sin centralbank och kommunicerar detta¹.
2. Den norska/danska centralbanken tar emot informationen och initierar ett meddelande (MT298) via SWIFT ställt till Riksbanken med information om pantsatt belopp och avsändare.
3. Riksbanken tar emot meddelandet och värderar om värdet med automatik (lägger till haircut/värderingsavdrag för valutarisk). Informationen skickas automatiskt vidare till RTGS-systemet RIX.
4. Det totala säkerhetsvärdet i bankens gemensamma pool för intradagskredit höjs.
5. Enligt villkoren för SCP har centralbankerna beslutat att likviditeten ska vara återbetalad vid dagens slut eller annan tid som lokal centralbank bestämmer². Vid friställande av SCP-innehav hos Riksbanken skickar banken i Sverige ett SWIFT-meddelande (MT202) ställt till Riksbanken.
6. Riksbanken tar emot informationen och kontrollerar med automatik om säkerhetsvärdet i bankens gemensamma pool för intradagskredit kan sänkas.

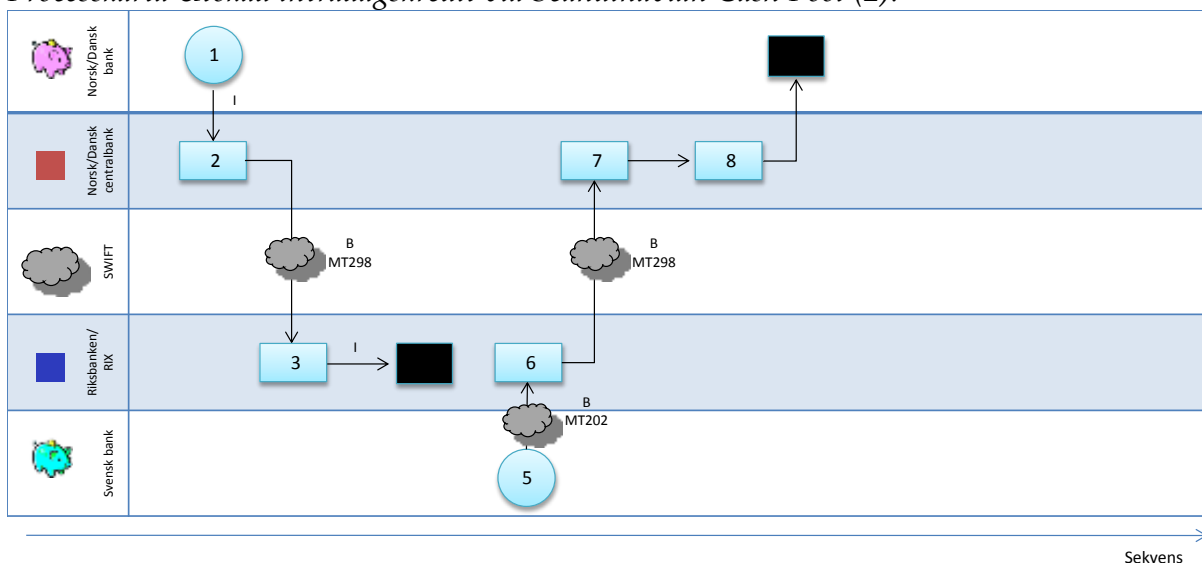
¹Hur den tekniska informationen är utformad mellan den betalande Banken och Centralbanken kan skilja sig åt beroende på hur Centralbanken väljer att utforma sina kommunikationer.

² Riksbanken har bestämt att likviditeten ska vara återbetalad 14.00.

Limiten sänks varpå ett SWIFT-meddelande (MT298) skickas till den norska/danska centralbanken för att bekräfta att friställandet är klart.

7. Den norska/danska centralbanken tar emot information om återbetalningen.
8. Den norska/danska centralbanken kommunicerar friställandet till banken och betalar tillbaka likviden³.

Processkarta Utökad intradagskredit via Scandinavian Cash Pool (2):

³ Hur den tekniska informationen är utformad mellan den betalande Banken och Centralbanken kan skilja sig åt beroende på hur Centralbanken väljer att utforma sina kommunikationer.

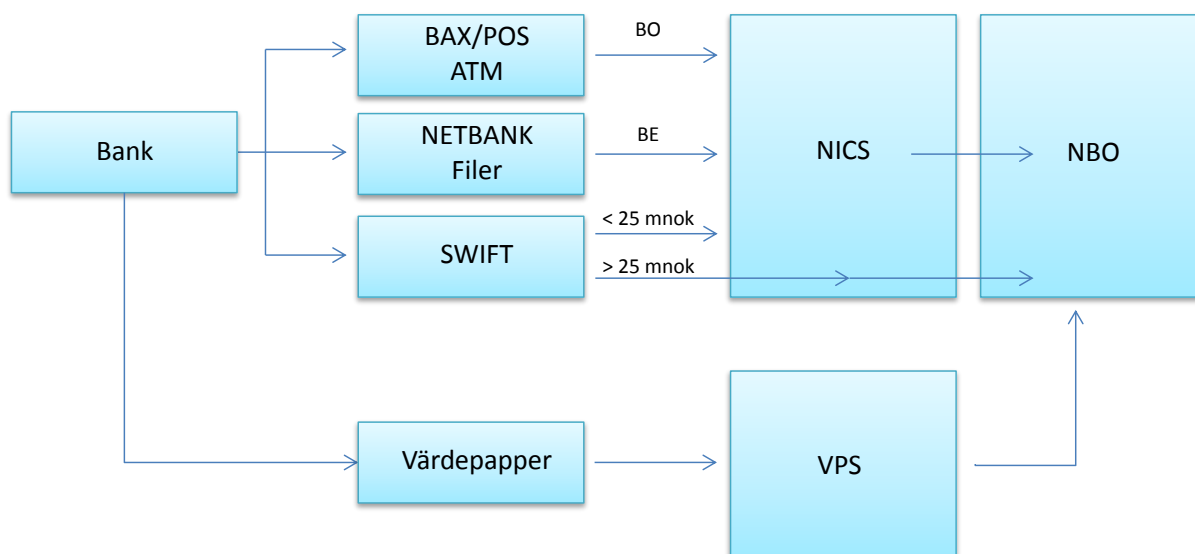
Clearing och Avveckling i NOK och DKK

I följande text finns Clearing och Avveckling i NOK och DKK beskriven. För en närmare beskrivning av de aktörer och infrastruktur som nämns, se avsnittet Aktörer och Infrastruktur.

NOK

Clearing och avveckling i NOK kan delas upp på följande kanaler: BAX/POS ATM (exempelvis kontantuttag och checkar), NETBANK-filer (credit transfers och betalningsservice), SWIFT (MT-meddelanden) samt Värdepapper (aktier, obligationer och fondandelar etc.).

De två första betalningstyperna (BAX/POS ATM och NETBANK-filer) samt SWIFT-betalningar som understiger 25 miljoner NOK clearas först i Norwegian Interbank Clearing (NICS), och avvecklas sedan i Norges Banks Oppgjørssystem (NBO). SWIFT-betalningar som överstiger 25 miljoner NOK avvecklas istället direkt i NBO. Värdepapperstransaktioner avvecklas hos Verdipapirsentralen (VPS) innan själva betalningen avvecklas i NBO.

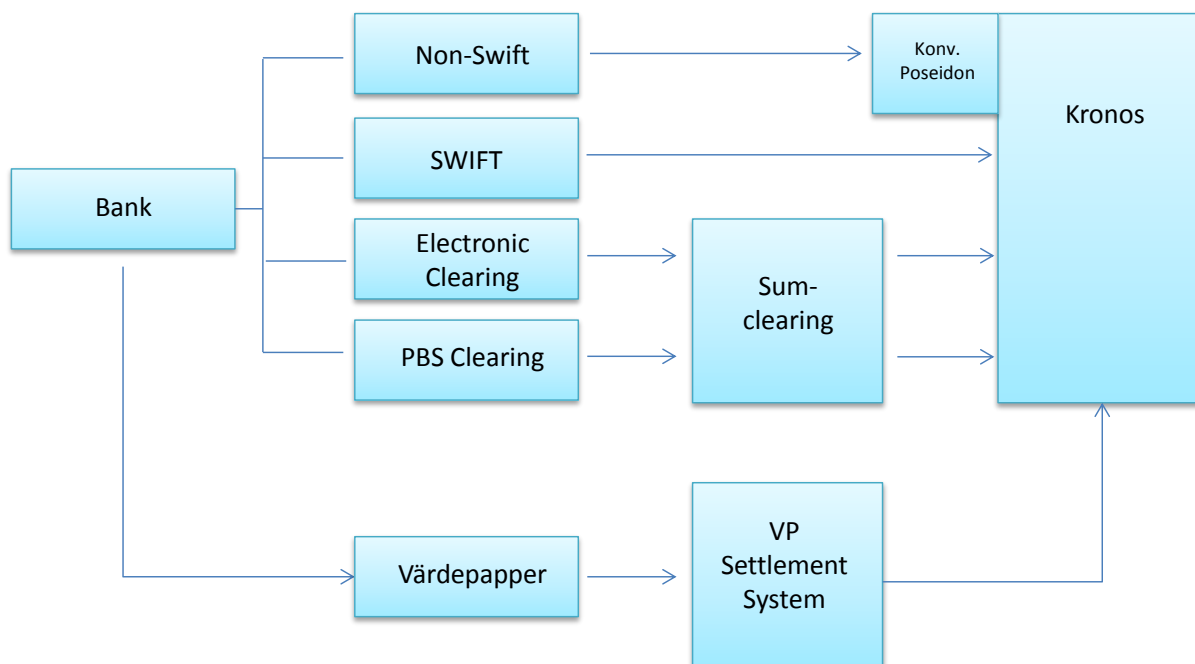
BO= Lokalt filformat

BE= Lokalt filformat

DKK

Clearing och avveckling i DKK kan delas upp på följande kanaler: Non-Swift (ej MT meddelanden), SWIFT (MT-meddelanden), Electronic Clearing (exempelvis checkar, giroinbetalningskort, och kontantuttag med Dankort), PBS (transaktioner via betalningsservice/direct debit, Dankort och Visa-transaktioner i utlandet, transaktioner med Visa Electron och Maestro, samt Dankorttransaktioner i samband med Internetköp), samt Värdepapper (aktier, obligationer och fondandelar etc.).

SWIFT och Non-Swift betalningar avvecklas direkt i Kronos. Den senare går dock först genom konverteraren Poseidon som är en del av Kronos. Betalningstyper som rör Electronic Clearing och PBS Clearing clearas först i Sumclearing innan avveckling sker i Kronos. Värdepapperstransaktioner avvecklas i VP Settlement system innan själva betalningen avvecklas i Kronos.

Transaktionsflöden i EUR

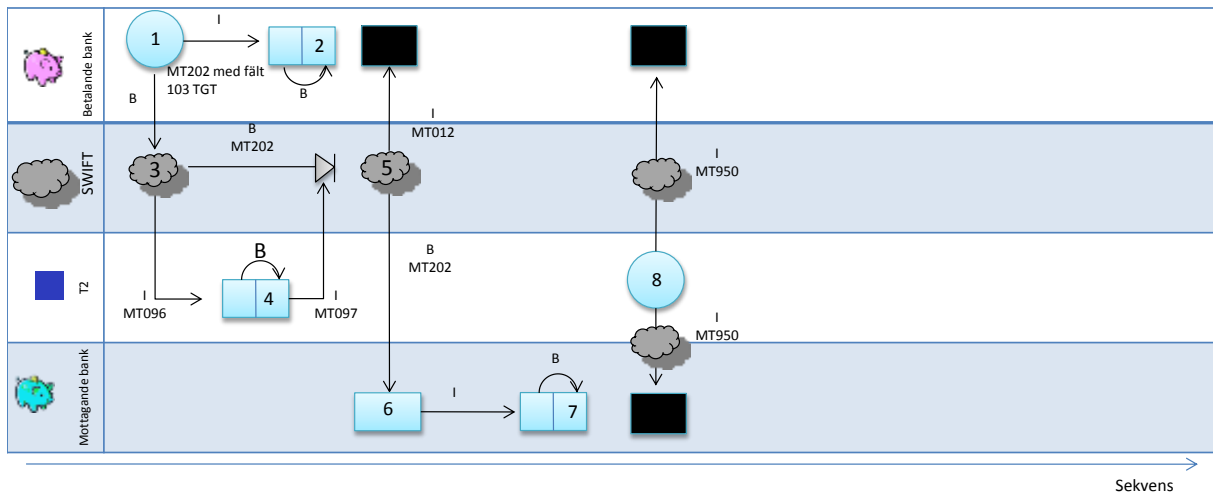
I följande finns de tio transaktionsflöden som kartlagts i euro beskrivna. Även utlandsbetalning via Nostro-konto (flöde 1a-c) är tillämpligt för euro, men används mer sällan.

3. TARGET2-flöde, bank-bank (Internationell)

Exemplet beskriver en MM-affär över 500 miljoner EUR och som går via TARGET2. Affären genomförs mellan en svensk bank och en utländsk bank som båda har konton i TARGET2.

1. Två banker (en svensk och en utländsk bank) har kommit överens om en MM-affär. Den Betalande banken väljer att skicka betalningen via TARGET2 (T2) och initierar ett avvecklingsmeddelande (MT202 med fält 103 TGT) via SWIFT ställt till Mottagande bank.
2. Betalande bank motbokar sitt spegelkonto för T2.
3. SWIFT tar emot information om betalningen och skickar en kopia på betalningen (MT096) till T2 som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling.
4. T2 tar emot informationen om betalningen och utför avveckling mellan Betalarens bank och Mottagande bank förutsatt att täckning finns hos Betalande bank. Pengar flyttas från Betalande banks konto i T2 till Mottagande banks konto i T2. Bekräftelse (MT097) om att avveckling skett genereras.
5. Efter bekräftelse från T2 om att avveckling skett, skickar SWIFT automatiskt betalningen (MT202) vidare till Mottagande bank. Information (MT012) om att avveckling genomförts skickas till Betalande bank.
6. Mottagande bank tar emot betalningen (MT202).
7. Mottagande bank motbokar sitt interna T2 konto (manuellt eller automatiskt) samt motbokar internt konto.
8. Kontoutdrag MT950 skickas vid dagens slut från T2 till Betalande och Mottagande banks system för att stämma av dagens T2-transaktioner.

Processkarta TARGET2-flöde, bank-bank (3):

4. Leverantörsbetalning via Bankgirosystemet (Domestik)

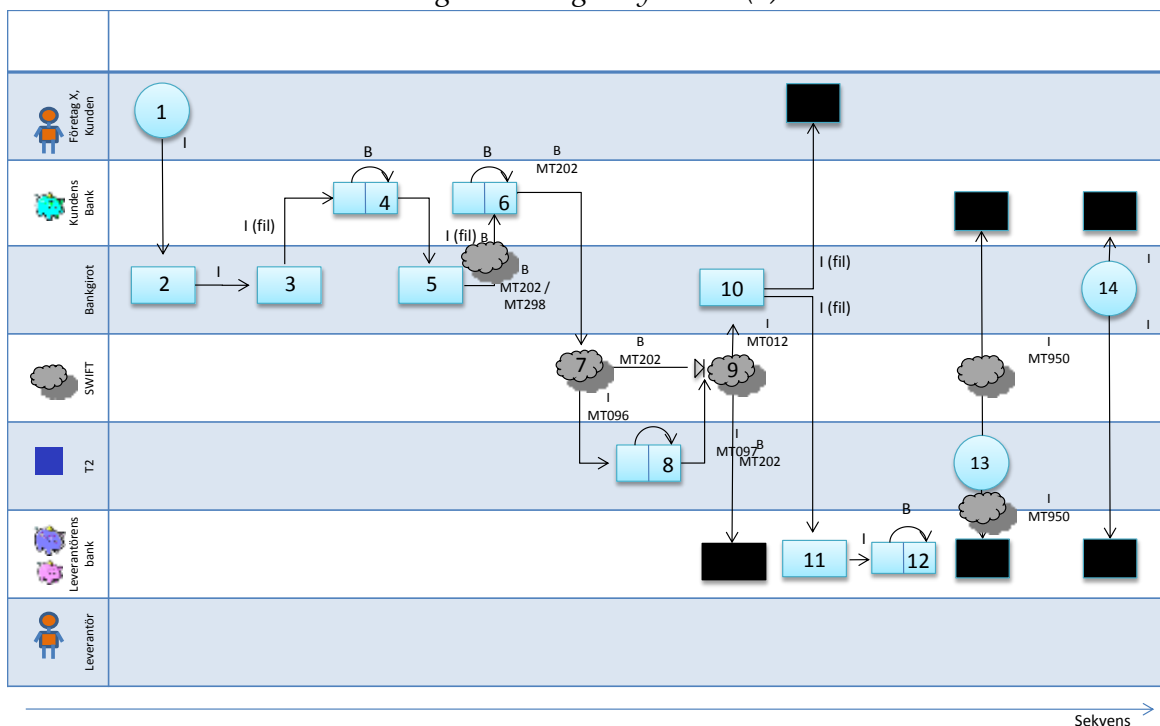
Detta exempel skildrar en leverantörsbetalning (LB) i EUR från en svensk kund till en svensk leverantör som båda är med i Bankgirosystemet. Utöver Leverantörsbetalningar kan Bankgirot hantera EUR-betalningar i flödena Avgående Betalningar Bank och Emittent.

1. Företag X, Kunden, registrerar en Leverantörsbetalning (LB) som ska ske till Leverantören en viss dag. Företaget skickar betalning till Bankgirosystemet hos Bankgirot.
2. Bankgirosystemet validerar betalningarna och kontrollerar när respektive betalning skall genomföras. Betalningarna läggs för bevakning i Bankgirosystemet.
3. Bankgirosystemet omvaliderar betalningen och sammanställer på betalningsdagen ett debiteringsunderlag av betalningarna per valuta (EUR) och skickar debiteringsfråga på fil till Kundens bank.
4. Uttag sker från Kundens konto hos banken och bokförs på bankens internkonto. Inga omförsök görs om täckning saknas, uppdraget avvisas. Banken svarar Bankgirot i fil om debitering kan göras enligt debiteringsfrågan.
5. Bankgirot sammanställer betalningar från LB i respektive clearingomgång utifrån produkt och initierar ett avvecklingsmeddelande per clearingposition. För avveckling i EUR skapar Bankgirot information om betalningen i en MT298 som innehåller betaluppdraget, MT202, och skickar till Kundens bank. Vid stängning av clearingomgången så visas det belopp som ska avvecklas i Clearinginformationssystemet hos deltagarna. Clearingomgången stänger och blir definitiv 20 minuter innan avtalad avvecklingstid.
6. Kundens bank mottar information om betalningen och packar upp den MT298 och den MT202 som finns däri skickar kundens bank in till TARGET2(T2) via SWIFT och motbokar sitt spegelkonto för T2.
7. SWIFT tar emot information om betalningen och skickar en kopia på betalningen (MT096) till T2 som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling.
8. T2 tar emot informationen om betalningen och utför avveckling mellan Kundens bank och Leverantörens bank förutsatt att täckning finns hos Kundens bank.

Pengar flyttas från Kundens banks konto i T2 till Leverantörens banks konto i T2. Bekräftelse (MT097) om att avveckling skett genereras.

9. Efter bekräftelse från T2 att avveckling skett skickar SWIFT automatiskt betalningen (MT202) vidare till Leverantörens bank. Information (MT012) om att avveckling genomförts skickas till Bankgirot.
10. Bankgirot erhåller informationen (MT012) om att avveckling genomförts i T2. Bankgirot skapar och skickar krediteringsunderlag till Leverantörens bank och återredovisning till Betalaren. Den avvecklade posten läggs under utförda betalningar i Clearinginformationssystemet.
11. Leverantörens bank tar emot krediteringsunderlagsfilen från Bankgirot.
12. En överföring sker från Leverantörens banks internkonto till betalningsmottagarens (leverantörens) konto i samma bank.
13. Kontoutdrag MT950 skickas vid dagens slut från T2 till Kundens och Leverantörens banks system för att stämma av dagens avvecklingstransaktioner i T2.
14. Avstämningsfil skickas från Bankgirot till Kundens och Leverantörens bank för att bankerna ska kunna kontrollera att flödena i Bankgirosystemet stämmer med kontoutdraget från T2.

Processkarta Leverantörsbetalning via Bankgirosystemet (4):

5. Aktieutdelning (Domestik)

Exemplet skildrar en aktieutdelning i EUR från en Emittent till en aktieägares konto i bank, en så kallad emittentutbetalning (EM). Utdelningen går via Bankgirot.

1. Emittenten beställer en utdelningsorder hos Euroclear Sweden (ES) via ett Internetbaserat system som ES tillhandahåller för emittenterna.
2. ES registrerar en preliminär utdelningsorder i VPC - systemet. Informationen finns tillgänglig i VPC-systemet och kan kommuniceras ut till deltagarna via olika gränssnitt (tillvalstjänster).
3. Emittenten bekräftar att utdelning ska ske inklusive aktuellt utdelningsbelopp. Bekräftelsen sker via samma internetbaserade system som i 1.
4. ES tar emot bekräftelse på att utdelning ska ske. Information om att utdelningen nu fastställts finns tillgänglig i VPC-systemet.
5. På avstämningsdagen gör ES en utsökning av vilka VP-konton som har innehav av Emittentens värdepapper och därmed är berättigade till utdelning. I samband med utsökningen görs en beräkning av utbetalningsbeloppet per VP-konto med hänsyn tagen till eventuell skatt. Informationen finns tillgänglig i VPC-systemet.
6. ES skickar en fil till Bankgirot med uppgifter om bankkonto, bank och utbetalningsbelopp. Detta sker kvällen före utbetalningsdagen. För att erhålla EUR i utdelning krävs att VP-kontohavaren har ett EUR avkastningskonto i svensk Bank. I alla andra fall kommer utdelning ske i kronor.
7. Bankgirot erhåller emittentutbetalningarna på fil och validerar dess innehåll. Bankgirot skickar en debiteringsförfrågan i filformat till Emittentens bank för att kontrollera att Emittenten har pengar på sitt konto.
8. Emittentens bank gör ett uttag från Emittentens konto som bokförs på bankens internkonto, samt bekräftar att täckning finns. Om täckning saknas görs 2 omförsök innevarande dag och 3 st omförsök efterkommande bankdag därefter avvisas uppdraget. Emittentens bank svarar Bankgirot i fil om debitering kan göras enligt debiteringsförfrågan.
9. Vid stängning av clearingomgången så visas det belopp som ska avvecklas i Clearinginformationssystemet hos deltagarna. Clearingomgången stänger och blir

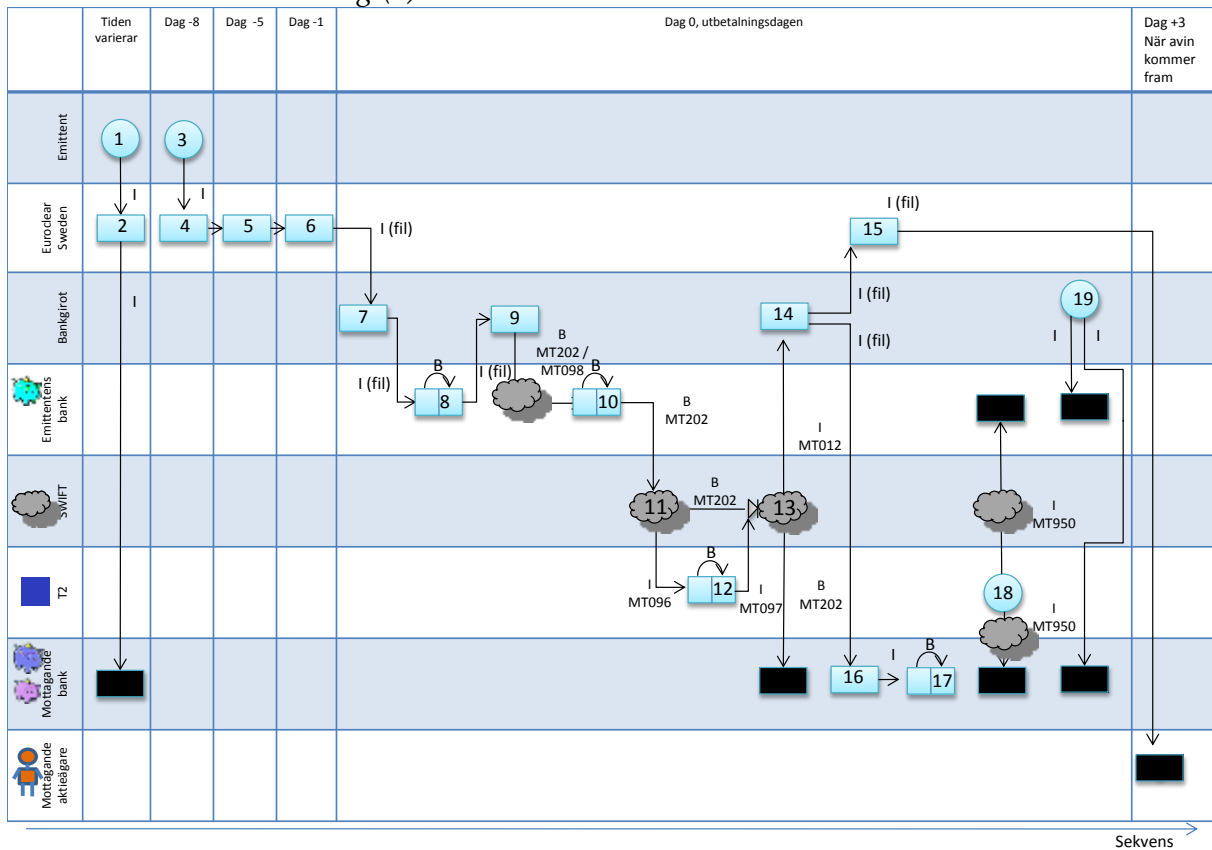
definitiv 20 minuter innan avtalad avvecklingstid. Bankgirot erhåller bekräftelse förutsatt att täckning finns på fil. Bankgirot sammanställer betalningar i respektive clearingomgång utifrån produkt och initierar ett avvecklingsmeddelande per clearingsposition. För avveckling i EUR skapar Bankgirot information om betalningen i en MT298 som innehåller betaluppdraget, MT202, och skickar till Emittentens bank.

10. Emittentens bank mottar information om betalningen och packar upp den MT298 och den MT202 som finns däri skickar Emittentens bank in till T2 via SWIFT och motbokar sitt spegelkonto för T2.
11. SWIFT tar emot information om betalningen och skickar en kopia på betalningen (MT096) till T2 som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling.
12. T2 tar emot informationen om betalningen och utför avveckling mellan Emittentens bank och Mottagande bank förutsatt att täckning finns hos Emittentens bank. Pengar flyttas från Emittentens banks konto i T2 till Mottagande banks konto i T2. Bekräftelse (MT097) om att avveckling skett genereras.
13. Efter bekräftelse från T2 att avveckling skett skickar SWIFT automatiskt betalningen (MT202) vidare till Mottagande bank. Information (MT012) om att avveckling genomförts skickas till Bankgirot.
14. Bankgirot erhåller informationen (MT012) om att avveckling genomförts i T2. Bankgirot skapar och skickar krediteringsunderlag till Mottagande bank och återredovisning till ES. Den avvecklade posten läggs under utförda betalningar i Clearinginformationssystemet.
15. ES får en bekräftelse från Bankgirot på att utbetalningen av utdelningen är genomförd. ES uppdaterar systemet med att aktieutdelningen är genomförd. ES skickar information via fil till en extern leverantör som skriver ut och skickar avier till de VP-kontohavare som fått utdelning med information om att utdelningen är utbetald.
16. Mottagande bank tar emot krediteringsunderlagsfilen från Bankgirot.
17. En överföring sker från Mottagande banks internkonton till VP-kontohavare samt depåinnehavares konto i samma bank.
18. Kontoutdrag (MT950) skickas vid dagens slut från T2 till Mottagande banks och Emittentens banks system för att stämma av dagens T2 transaktioner.

19. Avstämningsfil skickas från Bankgirot till Mottagande banks och Emittentens bank för att bankerna ska kunna kontrollera att flödena i Bankgirosystemet stämmer med kontoutdraget från T2.

Processkarta Aktieutdelning (5):

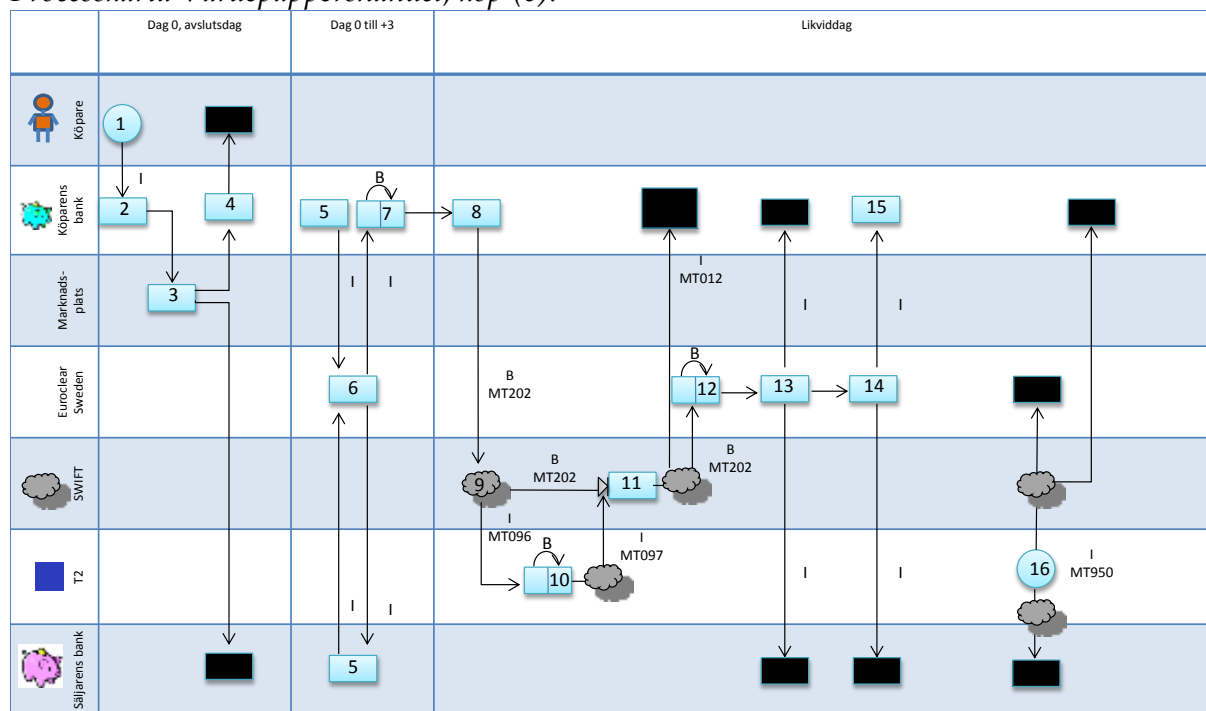
6. Värdepappershandel, köp (Domestik)

Exemplet skildrar ett aktieköp via en banks internetsystem där avveckling hos Euroclear Sweden sker i euro. Exemplet utgår från att köparens bank har konto i T2.

1. Köparen som är kund i Köparens bank lägger en order via bankens internetsystem för orderläggning avseende köp av en aktiepost (avista).
2. Köparens bank skickar en order till marknadsplatsen via sitt eget handelssystem. Värdepappersinstitut kan handla på flera marknadsplatser, exempelvis Nasdaq OMX Nordic eller Burgundy. Koppling mellan värdepappersinstitut och marknadsplats sker via datakommunikation.
3. Ordern läggs på marknadsplatsen och det blir ett avslut. Information om avslutet skickas till Köparens och Säljarens banker.
4. Köparens bank tar emot en bekräftelse på att avslut har skett. Köparen ser transaktionen i bankens Internetapplikation. Banken genererar en avräkningsnota i systemet som kunden kan se i sin Internetbank.
5. Köparens och säljarens bank skickar avvecklingsinstruktion till ES.
6. ES matchar Köparens och säljarens avvecklingsinstruktioner med varandra (motpart, antal, värdepapper, likvid och kundreferenser skall överensstämma). ES skickar svar på att matchning skett (matchningsstatus).
7. Köparens bank mottar matchningsstatus från ES. Köparens konto hos Köparens bank debiteras.
8. På avvecklingsdagen initierar Köparens bank ett SWIFT-meddelande (avvecklingsmeddelande) MT202 ställt till ES för överföring av centralbankslikviditet till sitt likvidavvecklingskonto (LAK) i ES.
9. SWIFT tar emot informationen om betalningen som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling.
10. T2 tar emot information om betalningen och utför avveckling av likvid mellan Köparens bank och ES (genom Bank of Finland) förutsatt att täcknings finns på Köparens konto i T2. Bekräftelse (MT097) om att avveckling har skett genereras.

11. Efter bekräftelse från T2 att avveckling skett skickar SWIFT automatiskt betalningen (MT202) vidare till ES. Information (MT012) om att avveckling genomförts skickas till Köparens bank.
12. ES tar emot betalningen (MT202) och bokar in pengarna på Köparens banks likvidavvecklingskonto.
13. ES kontrollerar att säljarens bank har värdepapper och att Köparens bank förfogar över likviden (täckningskontroll). En klarmarkering görs av avvecklingsinstruktionerna och information skickas från ES tillbaka till Köparens och Säljarens bank om att affären är klarmarkerad, dvs. klar för avveckling.
14. Avveckling sker av klarmarkerade instruktioner (sker tre gånger per dag klockan 10.00, 12.00 och 14.00). Avvecklings/avstämningsinformation skickas till Köparens och Säljarens bank.
15. Köparens bank tar emot bekräftelse på att avveckling och avstämning genomförts. Avstämning sker mellan avstämningsfilen och internkontona (bokföringskontona).
16. Kontoutdrag MT950 skickas vid dagens slut från T2 till ES samt Säljarens och Köparens banker för att stämma av dagens transaktioner.

Processkarta Värdepappershandel, köp (6):

Sekvens →

7. Utbetalning via korrespondentbank (Internationell)

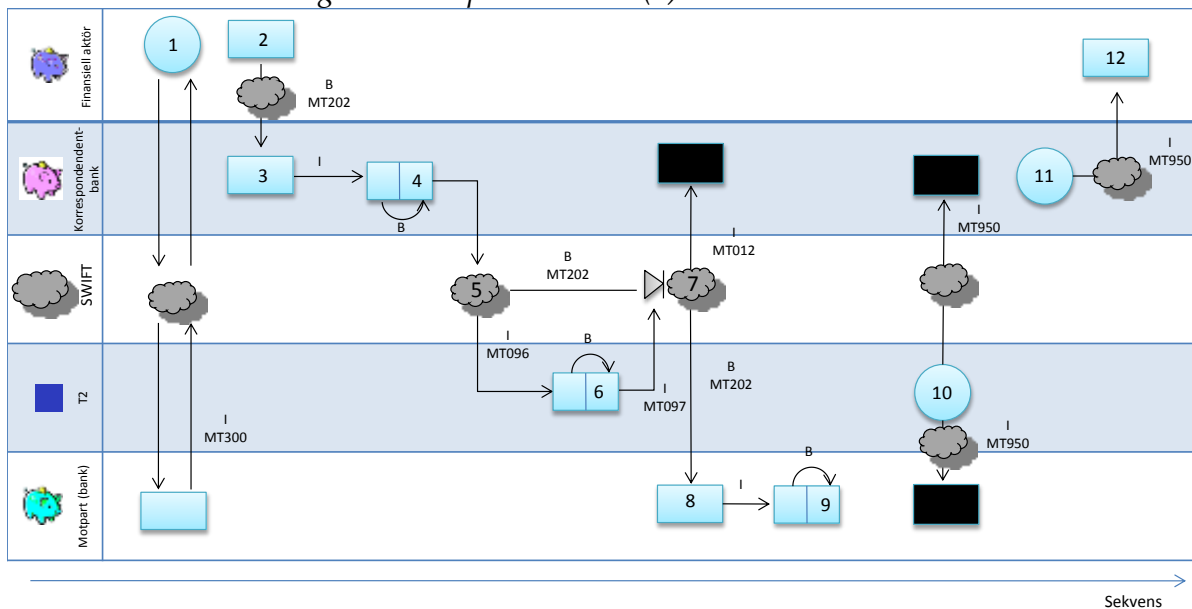
Exemplet beskriver en Finansiell aktörs FX-affär, (valutaväxling) försäljning av EUR mot en annan valuta till en Motpart. Den Finansiella aktören har inte konto i TARGET2 (T2) och därför går betalningen via en Korrespondentbank, däremot har motparten konto i T2.

Flödet som beskrivs är också tillämpligt på andra typer av betalningar än FX-affärer, exempelvis för SWAP, Future och CSA.

1. Den Finansiella aktören och dess Motpart har kommit överens om en FX-affär där den Finansiella aktören ska sälja EUR. Den Finansiella aktören skickar en bekräftelse på affären via SWIFT (MT300) till sin Motpart och Motparten skickar motsvarande bekräftelse. Matchning sker.
2. Efter matchning initierar den Finansiella aktören en betalningsinstruktion (MT202) via SWIFT till sin korrespondentbank för betalningen i EUR.
3. Korrespondentbanken tar emot betalningsinstruktionen (MT202).
4. På valutadagen debiterar Korrespondentbanken den Finansiella aktörens konto hos Korrespondentbanken. EUR-korrespondentbanken initierar ett avvecklingsmeddelande (MT202) via SWIFT ställt till Motparten för avveckling på valutadagen med leverans under förutsättning av verkställd avveckling i T2. Korrespondentbanken motbokar sitt spegelkonto för T2.
5. SWIFT tar emot informationen om betalningen och skickar en kopia på betalningen (MT096) till T2 som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling.
6. T2 tar emot information om betalningen och utför avveckling mellan EUR korrespondentbank och Motpart förutsatt att täckning finns i EUR korrespondentbank. Pengar flyttas från EUR-korrespondentbanks konto i T2 till Motparts konto i T2. Bekräftelse (MT097) om att avveckling skett genereras.
7. Efter bekräftelse från T2 om att avveckling skett, skickar SWIFT automatiskt betalningen (MT202) vidare till Motparten. Information (MT012) om att avveckling genomförts skickas till Korrespondentbank.
8. Motparten tar emot betalningen (MT202).
9. Motparten motbokar sitt interna T2 konto (manuellt eller automatiskt) samt motbokar internt konto.

10. Kontoutdrag (MT950) skickas vid dagens slut från T2 till Korrespondentbankens och Motpartens system för att stämma av dagens T2-transaktioner.
11. Korrespondentbank genererar kontoutdrag för den genomförda transaktionen (MT950) till den finansiella aktören. Kontoutdrag kan även tas ut i internetbanksgränssnittet till Korrespondentbank.
12. Den Finansiella aktören stämmer av betalningen i EUR mot interna system.

Processkarta Utbetalning via korrespondentbank (7):

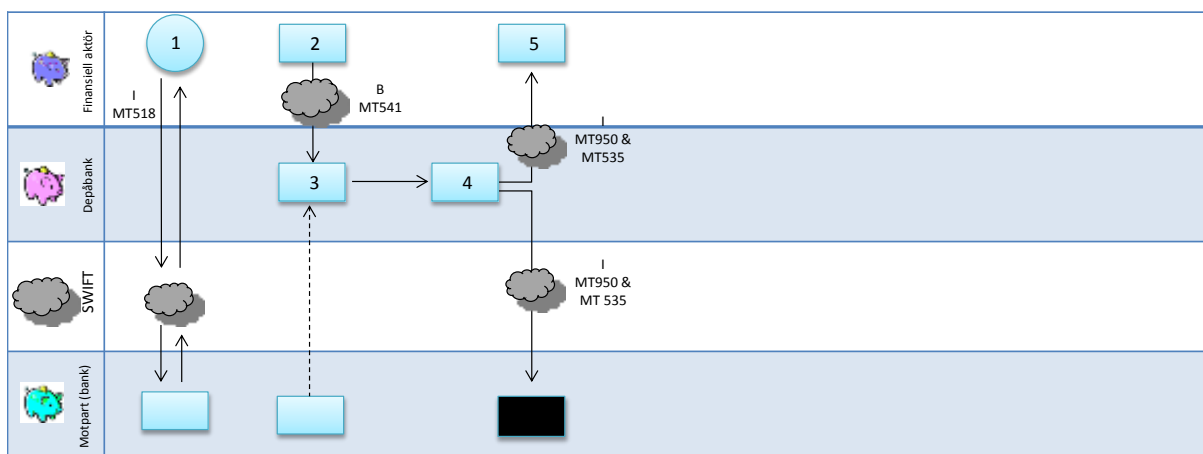

8. Värdepappershandel via depåbank, köp (Internationell)

Exemplet beskriver en finansiell aktörs köp av värdepapper i EUR. Den finansiella aktören har inte konto i TARGET2 (T2) och därför går betalningen via en depåbank. Själva betalningen i detta exempel kan vara samma flöde som nr 3 (TARGET2) eller 7 (Utbetalning via korrespondentbank) och repeteras därför inte.

1. Den Finansiella aktören och dess Motpart har kommit överens om en värdepappersaffär där den finansiella aktören ska köpa värdepapper i EUR. Den Finansiella aktören skickar en bekräftelse på affären via SWIFT (MT518) till sin Motpart och Motparten skickar motsvarande bekräftelse. Matchning sker.
2. Efter matchning initierar den Finansiella aktören en betalningsinstruktion via SWIFT (MT541) till sin Depåbank med instruktion om mottagande av värdepapper samt betalning av likvid.
3. Depåbanken tar emot betalningsinstruktionen via SWIFT (MT541) och matchar mot Motpartens instruktion.
4. På avvecklingsdagen avvecklar Depåbanken värdepappersaffären, vilket innebär att den Finansiella aktörens värdepapperskonto hos depåbanken krediteras och motparten erhåller likviden. Kontoutdrag via SWIFT (MT950 för likvid och MT535 för värdepapper) skickas efter avveckling från Depåbanken till den Finansiella aktören samt till Motparten.
5. Den Finansiella aktören stämmer av betalningen och leveransen i EUR mot interna system.

Processkarta Värdepappershandel via depåbank, köp (8):

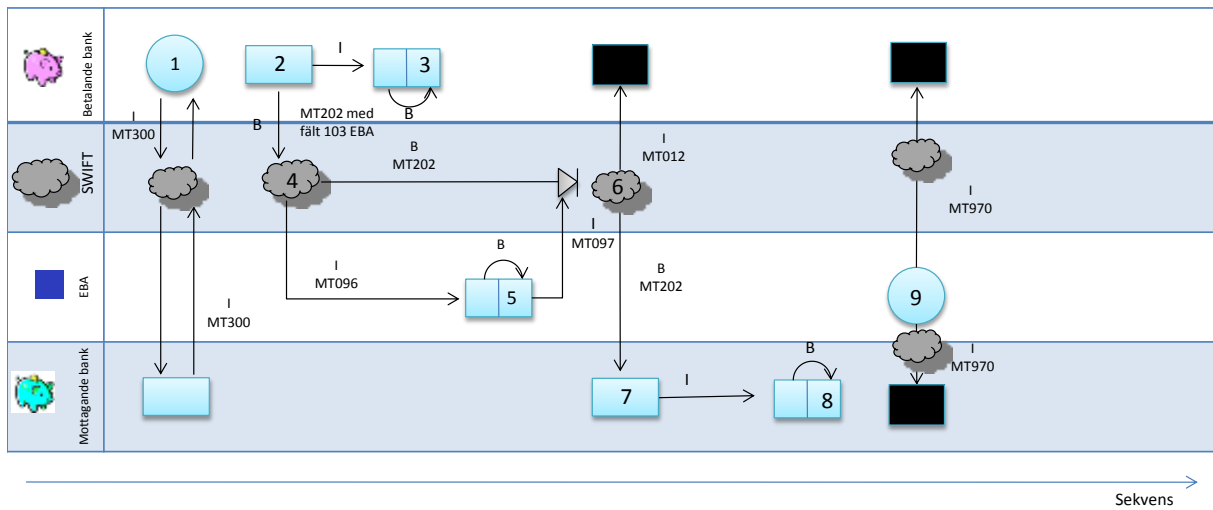

9. EBA-flöde EURO1, bank-bank (Internationell)

Exemplet beskriver en betalning som understiger 500 miljoner EUR och som går via EBA Clearing. Flödet exemplifieras av en valutaaffär mellan en svensk bank och en utländsk bank som båda har konton i EBA. Avveckling för EBA beskrivs i flöde 3 TARGET2-flöde, bank-bank.

1. Två banker har gjort en valutaaffär. Den betalande banken skickar en bekräftelse på affären via SWIFT (MT300) till Mottagande bank och Mottagande Bank skickar motsvarande bekräftelse. Matchning sker.
2. Betalande bank väljer att skicka betalningen i EBA och initierar ett avvecklingsmeddelande (MT202 med fält 103EBA) via SWIFT.
3. Betalande bank bokar på sitt interna EBA-konto samt interna konton.
4. SWIFT tar emot information om betalningen och skickar en kopia på betalningen (MT096) till EBA som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling.
5. EBA tar emot informationen om betalningen och utför avveckling mellan Kundens bank och Mottagande bank förutsatt att man håller sig inom EBA-limiterna. Pengar flyttas från Kundens banks konto i EBA till Mottagande banks konto i EBA. Positionen uppdateras i EBA:s workstation. Bekräftelse (MT097) om att avveckling skett genereras.
6. Efter bekräftelse från EBA om att avveckling skett, skickar SWIFT automatiskt betalningen (MT202) vidare till Mottagande bank. Information (MT012) om att avveckling genomförts skickas till Betalande bank.
7. Mottagande bank tar emot betalningen.
8. Mottagande bank bokar på sitt interna EBA-konto samt interna konton.
9. Kontoutdrag (MT970) skickas vid dagens slut från EBA till Betalande och Mottagande banks system för att stämna av dagens EBA-transaktioner.

Processkarta EBA-flöde EURO1 bank-bank (9):

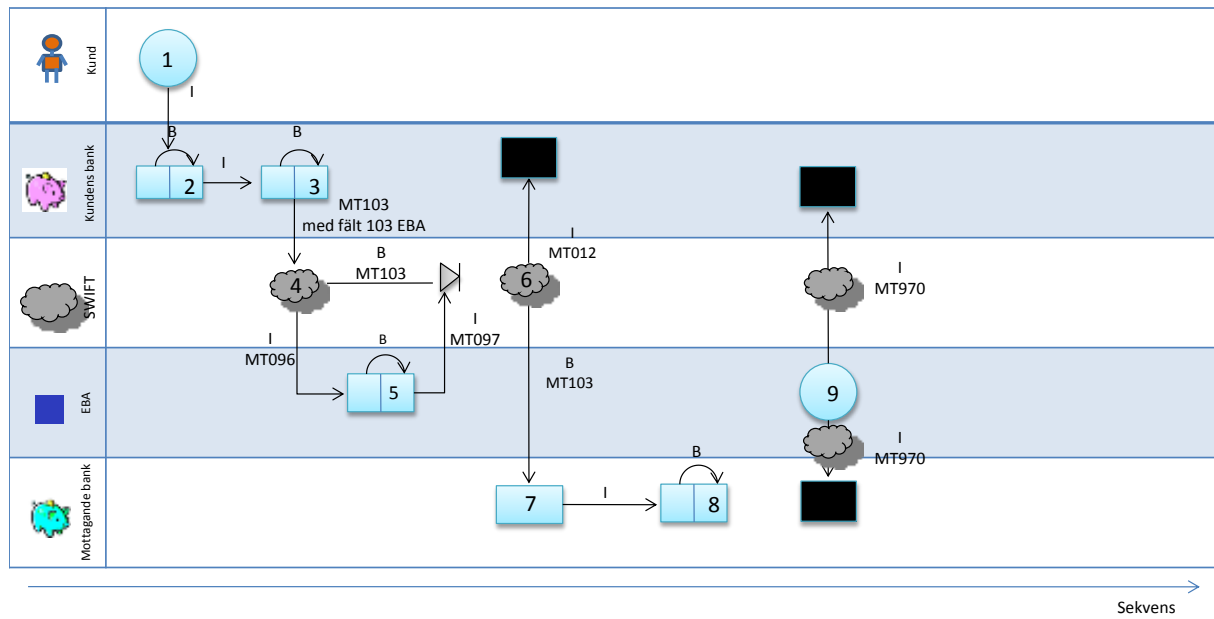
10. EBA-flöde EURO1, kundbetalning (Internationell)

Exemplet beskriver en styckvis betalning som understiger 500 miljoner EUR och som går via EBA Clearing. Flödet går mellan en svensk bank och en utländsk bank som båda har åtkomst till EBA.

Avveckling för EBA beskrivs i flöde 3 TARGET2-flöde, bank-bank.

1. En kund i en svensk bank vill skicka en betalning till en kund i en utländsk bank och ger uppdraget till sin bank.
2. Registrering av betalning sker hos Kundens bank. Kundens konto hos banken debiteras.
3. Kundens bank väljer att skicka betalningen via EURO1 och initierar ett SWIFT-meddelande (MT103) som skickas med fält 103 EBA/ERP och motbokar sitt spegelkonto för EBA.
4. SWIFT tar emot information om betalningen och skickar en kopia på betalningen (MT096) till EBA som läggs i vänteläge i avvaktan på avveckling.
5. EBA tar emot informationen om betalningen och utför avveckling mellan Kundens bank och Mottagande bank förutsatt att man håller sig inom EBA-limiterna. Pengar flyttas från Kundens banks konto i EBA till Mottagande banks konto i EBA. Positionen uppdateras i EBA:s workstation. Bekräftelse (MT097) om att avveckling skett genereras.
6. Efter bekräftelse från EBA om att avveckling skett, skickar SWIFT automatiskt betalningen (MT103) vidare till Mottagande bank. Information (MT012) om att avveckling genomförts skickas till Kundens bank.
7. Mottagande bank tar emot betalningen (MT103).
8. Mottagande bank motbokar på sitt interna EBA-konto samt krediterar kundens konto.
9. Kontoutdrag (MT970) skickas vid dagens slut från EBA till Kundens banks och Mottagande banks system för att stämma av dagens EBA-transaktioner.

Processkarta EBA-flöde EURO1, kundbetalning (10):

11. SEPA-betalning STEP2, kundbetalning (Internationell)

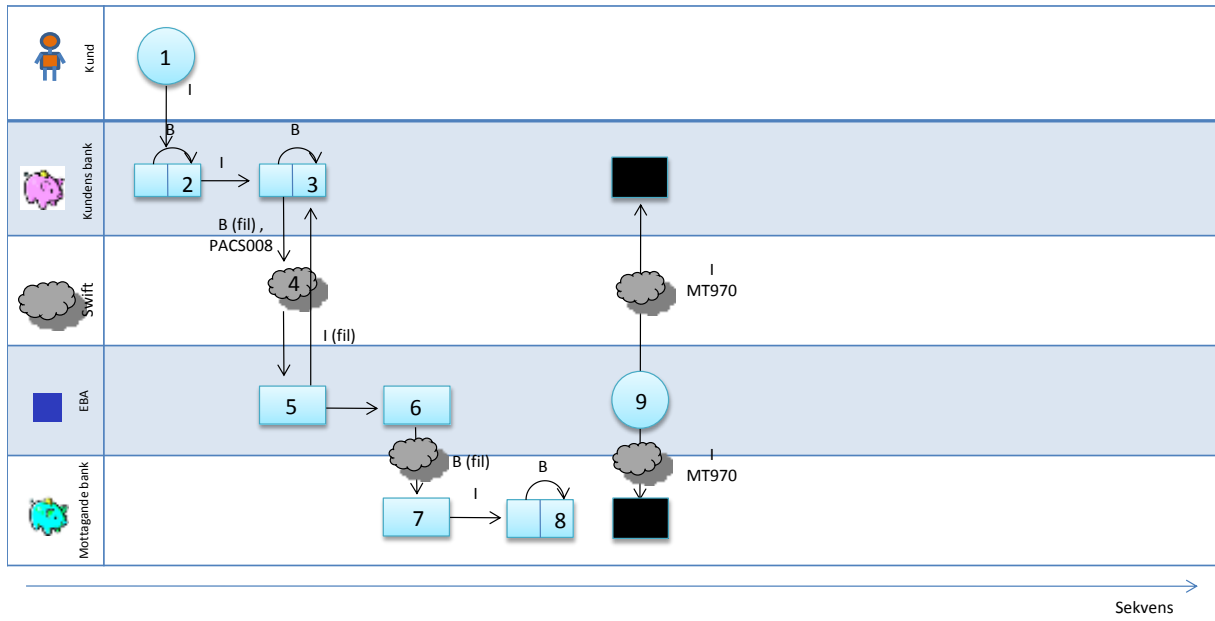
Exemplet beskriver en betalning i EUR som skickas i fil via EBA Clearing. Flödet går mellan en svensk bank och en utländsk bank som båda har åtkomst till STEP2. Avveckling görs i TARGET2 (T2), för närmare beskrivning av avveckling i T2 se flöde 3. TARGET2-flöde.

1. En kund till en bank i Sverige vill skicka en betalning till en Mottagare med konto i en utländsk bank och ger uppdraget till sin bank (Kundens bank).
2. Registrering av betalning sker hos Kundens bank. Kundens konto hos banken debiteras.
3. Kundens bank väljer att skicka betalningen i fil (bulkad) via EBA (SEPA/STEP2) och sammanställer en betalningsfil med PACS008-meddelanden⁴ som skickas via SWIFT (SWIFT Fileact). Kundens bank motbokar sitt spegelkonto för EBA.
4. SWIFT tar emot information om betalningen och skickar en kopia på betalningen till EBA.
5. EBA kontrollerar att betalningsfilen är ok och svarar banken via fil (CVF, Credit Validation File). EBA sammanställer respektive banks position och skapar en nettad position som ska belasta/tillgodogöra respektive bank vid avveckling. Avveckling sker via TARGET2 (T2) flera gånger per dag.
6. EBA sammanställer fil med de betalningar som har avvecklats via T2 vid varje avvecklingstidpunkt och skickar till Mottagande bank via SWIFT (SWIFT Fileact).
7. Mottagande bank tar emot och debulkar filen.
8. Mottagande bank motbokar sitt spegelkonto hos EBA samt krediterar kunden.
9. Kontoutdrag (MT970) skickas vid dagens slut från EBA till Kundens banks och Mottagande banks system för att stämma av dagens EBA-transaktioner.

---

⁴ Extensible Markup Language (XML), ISO 20022

Processkarta SEPA-betalning STEP2, kundbetalning (11):

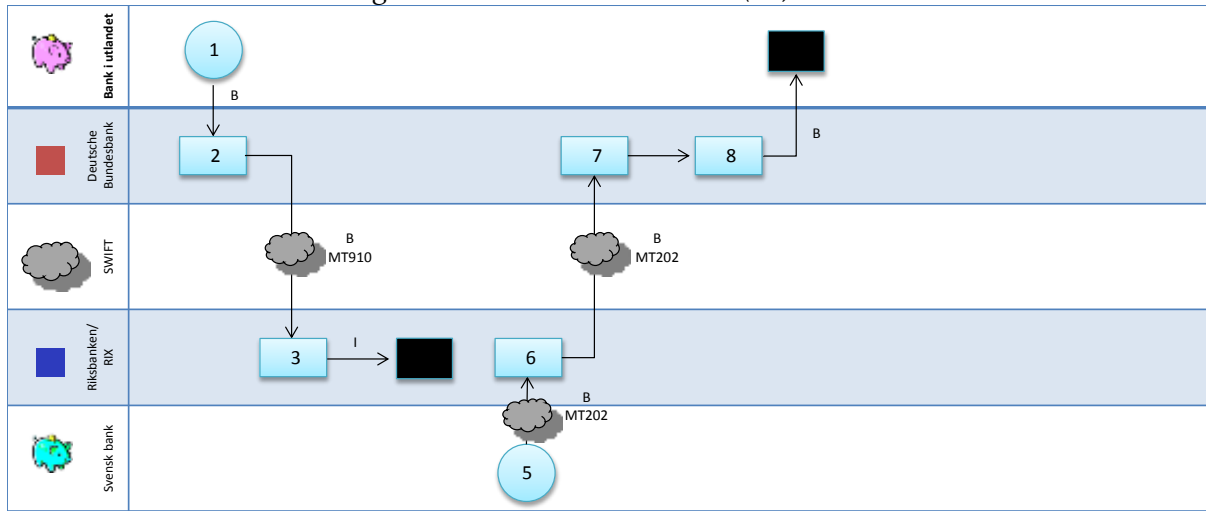

12. Utökad intradagskredit via Euro Cash Pool (ECP)

Exemplet beskriver en bank i utlandet som vill använda Euro som säkerhet för intradagskredit från Riksbanken. Lösningen förutsätter att institutet som vill utnyttja faciliteten är deltagare i RTGS-systemet RIX samt har avtal med centralbankerna.

1. En bank i utlandet vill använda likviditet i form av EUR för intradagskredit i RIX. Banken gör en betalning i EUR till Riksbankens konto som finns på Deutsche Bundesbank.
2. Deutsche Bundesbank tar emot information om betalningen och initierar ett meddelande (MT910) via SWIFT ställt till Riksbanken med information om belopp i EUR samt avsändare.
3. Riksbanken tar emot meddelandet med automatik och beräknar ett nytt värde i SEK (lägger till haircut/värderingsavdrag för valutarisk). Informationen skickas automatiskt vidare till RTGS-systemet RIX.
4. Det totala säkerhetsvärdet höjs i bankens gemensamma pool för intradagskredit.
5. Enligt villkoren för EUR som säkerhet på Deutsche Bundesbank har Riksbanken fastställt att uttag ska ske innan 16.00. Vid friställandet av EUR-innehavet skickar banken i Sverige ett SWIFT-meddelande (MT202) ställt till Riksbanken.
6. Riksbanken tar emot informationen och kontrollerar med automatik om säkerhetsvärdet i bankens gemensamma pool för intradagskredit kan sänkas. Limiten sänks varpå ett SWIFT-meddelande (MT202) skickas till Deutsche Bundesbank.
7. Deutsche Bundesbank tar emot information om återbetalningen.
8. Deutsche Bundesbank gör en betalning i EUR till den bank som begärt friställandet.

Processkarta Utökad intradagskredit via Euro Cash Pool (12):

Aktörer och system

I följande text finns aktörer och infrastruktur beskrivna som är kopplade till transaktionsflödena i utländsk valuta. För en beskrivning av svenska aktörer i betalningsväsendets kärna hänvisar vi till rapporten Svenska Betalningsflöden – Så funkar det!

Övergripande

Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication (SWIFT)

SWIFT är en medlemsägd organisation som globalt driver en kommunikationsmetod och system samt tillhandahåller ett elektroniskt nätverk för hantering av finansiella meddelanden. Ett SWIFT-meddelande kan bland annat vara en instruktion att överföra medel.

Norska och Danska

Scandinavian Cash Pool (SCP)

Riksbanken har tillsammans med de danska och norska centralbankerna utvecklat en automatiserad lösning för att använda likviditet i en av centralbankerna, i form av tillgodohavande på konto i centralbanken, som säkerhet för intradagskrediter i någon av de andra centralbankerna. Denna lösning benämns Scandinavian Cash Pool. För att använda utländsk valuta som säkerhet krävs särskilt avtal med Riksbanken.

Norges Bank

Norges Bank är Norges Centralbank. Banken har till uppdrag att främja ekonomisk stabilitet i Norge och har verkställande och rådgivande ansvar inom områden såsom penningpolitik, finansiella marknader och betalningssystem. Inom det senare området har Norges bank ansvar för avvecklingssystemet Norges Banks Oppgjørssystem (NBO).

Inom ramen för Scandinavian Cash Pool accepterar Riksbanken tillgodohavande i NOK som betalas in till Riksbanken via Norges Bank.

Norges Banks Oppgjørssystem (NBO)

Norges bank tog 2009 ett nytt avvecklingssystem i bruk kallat Norges Banks Oppgjørssystem (NBO). Alla banker kan ha konton i Norges bank och i dagsläget (2012) ingår dryga 130 deltagare. Avveckling av betalningar i NBO sker enligt principen om bruttoavveckling i realtid (real time gross settlement, RTGS).

NBO Online

Bankerna har tillgång till NBO genom SWIFT eller den web-baserade applikationen NBO Online. Via NBO Online har deltagande banker direkt tillgång till NBO och kan t.ex. monitorera kontobalans och skriva ut rapporter. Bankerna kan också använda NBO Online till att registrera betalningar och hantera betalningsuppdrag som står i kö.

Norwegian Interbank Clearing System (NICS)

Norwegian Interbank Clearing System (NICS) är Norges Banks clearingsystem för icke-tidskritiska massbetalningar och Internetbankstransaktioner. NICS opereras av Bankenes Betalingscentral (BBS) vilka ägs av Nets genom dotterbolaget Nordito AS.

Verdipapirsentralen (VPS)

VPS är den enda värdepapperscentralen i Norge och tillhandahåller infrastruktur och tjänster för avveckling av värdepapper såsom aktier, obligationer och fondandelar.

Danmarks Nationalbank

Danmarks Nationalbank har bland annat till uppgift att medverka till att kontanter och elektroniska betalningar avvecklas säkert. Detta innebär till exempel att sörja för att penninginstitut kan avveckla inbördes betalningar. Inom detta område ingår Kronos, Danmarks Nationalbanks avvecklingssystem.

Inom ramen för Scandinavian Cash Pool accepterar Riksbanken tillgodohavande i DKK som betalas in till Riksbanken via Danmarks Nationalbank.

Kronos

Kronos är Danmarks avvecklingssystem för primärt stora och tidskritiska betalningar i danska kronor och euro. Kronos är länkat till TARGET2. I Kronos ingår i dagsläget (2012) ca 100 deltagare. Avveckling av betalningar i Kronos sker enligt principen om bruttoavveckling i realtid (real time gross settlement, RTGS).

Poseidon

Konverterare inom Kronos.

Sumclearing

Sumclearing är ett danskt multilateralt nettoavvecklingssystem som hanterar massbetalningar som kommer från Electronic Clearing (exempelvis checkar, giroinbetalningskort och kontantuttag med Dankort) samt PBS Clearing (transaktioner via betalningsservice/direct debet, Dankort och Visa-transaktioner i utlandet, transaktioner med Visa Electron och Maestro, samt Dankorttransaktioner i samband med Internetköp). Sumclearing opereras av PBS på uppdrag av dess ägare Danish Bankers Association.

VP Securities

VP Securities är en dansk värdepapperscentral och ägare till VP Settlement system.

VP settlement system

VP settlement system är ett multilateralt nettoavvecklingsystem som avvecklar värdepapperstransaktioner i DKK och EUR.

Nets

Nets är en nordisk aktör som tillhandahåller betalnings- kort- och informationslösningar. Nets grundades 2010 då det danska företaget PBS Holding A/S (moderbolag till PBS) och det norska företaget Nordito AS (moderbolag till BBS och Teller) gick samman.

PBS (Payment Business Services)

PBS:s syfte är att operera betalningssystem och stödja utvecklingen och användandet av bankernas betalningsinfrastruktur. PBS opererar Sumclearing på uppdrag av dess ägare Danish Bankers Association.

Bankenes Betalningssentral (BBS)

Ägs av Nets genom norska Nordito AS. BBS opererar Norwegian Interbank Clearing System (NICS).

Europeiska

Europeiska Centralbanken

Europeiska centralbanken (ECB) har sitt säte i Frankfurt, Tyskland. ECB har till uppgift att förvalta euron – EU:s gemensamma valuta – och värna prisstabiliteten inom EU. Centralbanken ansvarar också för att utforma och genomföra EU:s ekonomiska och monetära politik.

TARGET2

TARGET2 (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system) är ett transeuropeiskt automatiserat system för bruttoavveckling i realtid som tillhandahålls av Europeiska Centralbanken (ECB). TARGET2 används främst för finansiella styckevisa betalningar.

EBA Clearing

EBA-clearing är ett europeiskt clearinghus som i dagsläget är samägt av 65 europeiska banker.

EURO1

EURO1 är ett multilateralt system för förmedling av stora eurobetalningar. Systemet tillhandahålls av EBA Clearing och används främst för finansiella och kommersiella styckevisa betalningar.

STEP 2

STEP2 är ett transeuropeiskt system för förmedling av massbetalningar. Systemet tillhandahålls av EBA Clearing och används främst för kommersiella betalningar via fil.

SEPA

Single Euro Payments Area, SEPA, är ett gemensamt område för betalningar i EU/EUR. Genom SEPA ska man kunna skicka och ta emot eurobetalningar, såväl nationellt som gränsöverskridande, på samma sätt och till samma förutsättningar och villkor som inom det egna landet. I SEPA ingår alla 27 EU-länderna samt Island, Norge, Liechtenstein, Monaco och Schweiz.

European Payments Council, EPC

För att koordinera arbetet med SEPA har den europeiska banksektorn bildat en självreglerande organisation, European Payments Council (EPC), som leder och driver SEPA.

Euro Cash Pool (ECP)

Utöver tillgodohavanden i danska och norska kronor inom ramen för Scandinavian Cash Pool, accepterar Riksbanken även tillgodohavande i euro som betalas in till Riksbanken via Deutsche Bundesbank. Denna lösning benämns Euro Cash Pool. För att använda utländsk valuta som säkerhet krävs särskilt avtal med Riksbanken.

Deutsche Bundesbank

Deutsche Bundesbank är Tysklands centralbank. Kärnverksamheten består bl.a. av Eurosystemets penningpolitik, banköversyn samt kontanthantering.

Inom ramen för Euro Cash Pool accepterar Riksbanken tillgodohavande i euro som betalas in till Riksbanken via Deutsche Bundesbank.